UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros partitum

Laymann, Paul

Moguntiæ

10. Vtrum infantes & amentes legibus obligentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Visual Library

ferat in ciuitate, ne holoſericis veſtibus induatur, ni-
hil obſtringunt Principem.

2 Princeps ſuis legibus non obligatur vi coactiua.
Quia pœna imponi debet per iudicis ſententiam,
etiam inuito; Princeps autem iudicem ſuperiorem
non habet, à quo cogi poſſit, à ſe ipſo autē nemo pro-
priè cogitur, neq; quiſquā in proprio facto iudex eſt.

3 Obligatur tamen princeps legibus ſuis vi directi-
ua quæ obligatio radicaliter ex naturali iure, proxi-
mè autem ex ipſa lege poſitiua deſcendit. Dicit e-
nim S. Auguſtin. Turpis eſt omnis pars ſuo vniuerſo
non congruens, multò magis pars præcipua cum
ſuis reliquis partibus congruere debet. Hinc ex ra-
tione honeſtatis & decentiæ Papa obligatur ad an-
nuam communionem, nec hinc ſequitur, quod ſibi
ipſi ſe ſubiiciat, ſed legi, quę legitimè lata & ſtabilis
in Republica dominatur.

Cap. X.

Vtrum infantes & Amentes Legibus obligentur?

1 INfantes ante vſum rationis, nullis legibus obli-
gantur. Infantibus æquiparantur amentes perpetui.
Ratio, quia cum lex ſit præceptum rationale, eius
vinculi ſiue obligationis capaces non ſunt, qui ratio-
ne carent: quare his leges poſitæ non cenſentur.

2 Qui verò amentes aut infantes ſunt, propter de-
ceſſum propriè puniri non poſſunt; amentes tamen
poſſunt caſtigari inſtar beſtiarum, vt ita perterriti ar-
ceantur à nocumētis. Amentes, propter delicta quæ
ante amentiam commiſerunt, non poſſunt puniri
pœna mortis aut mutilationis, tamen pecuniaria.

Pue-

Pueris ante vſum rationis, & perpetuò amenti- 3
bus fas eſt diebus interdictis carnes ad comedendū
præbere. Nam leges Eccleſiaſticæ talibus perſonis
poſitæ non ſunt.

Sed ebriis præbere non licet, etſi enim illi tunc non peccant in ebrietate, concedentes tamen illi, qui alliciunt ad comedendum.

Pueri cum primum vſum rationis conſecuti ſunt, 4
communibus legibus obligantur, V.C. abſtinentia à Carnibus, confeſſione annua, auditione miſſæ. Nam tunc pueri ſunt capaces præcepti. Ergo cum lex generale mandatum ſit, quod à tota communitate obſeruari debet, etiam pueros comprehendit.

Pueri poſt ſeptem annos, ſi doli capaces ſunt, Ec- 5
cleſiaſticam cenſuram incurrere poſſunt. Prob. ex c. vlt. de ſent. excom.

Probabile tamen eſt cenſura non ligari, ſi infantiæ propinqui.

NB. Quod Impubes, excepto adulterio, ex furto, homicidio & omni delicto teneatur ad pœnam luendam quamuis mitiorem, iuxta reg. 108. ff. *Ferè in omnibus pœnalibus iudiciis & ætati, & imprudentiæ ſuccurritur.*

Pœnis grauiſſimis excommunicationis, prohibi- 6
tionis, ſepulturæ, interdicti Eccleſiæ, &c. non comprehenduntur pueri & impuberes delinquētes, Ratio, quia eiuſmodi ætas non cenſetur ſufficiens ad ordinem iudiciarium intelligendum.

Impubes, qui poſt ſeptennium doli capax volun- 7
tarium homicidium committit, irregularis efficitur.

Non item infans ante ſeptennium exactum, licet doli capax ſit, vt mortaliter peccare poſſit, quia

in Clementina expreſſè excipitur infans Et irregula ritas non incurritur, niſi iure expreſſo, ad id impul legislatorem tenera ætas.

Cap. XI.

Vtrum Ciues vel Diœceſani obligentur legibus te ritorii proprii, dum abſentes ſunt.

1 LEges territorii non obligant ciues abſentes ſe peregrinantes. Ratio, quia lex, ſiue ſtatutun cum ſtabilem ac perpetuam obligationem habe debeat, immediatè afficere cenſetur territorium Le gislatoris, atque hinc in ſubditos ibi exiſtẽtes tran ire: Quare, cum Legislator extra proprium territo rium iuriſdictionem non habeat, ſequitur, ſubditu extra territorium non obligari, arg. l. vlt. ff. de iuriſ Omnium iudicum.

Extra territorium ius dicenti impunè non paretur. I eoque differt Lex à ſententia & præcepto; quia ha proximè in perſonas ſubditas tendunt, earumq; oſſ bus cohærent, quocunq; terrarum diſceſſerint.

2 Prælati Regularium, cum in ſuos iuriſdictione habeant, non ratione territorii, ſed ratione oblig tionis perſonalis, illos tum præceptis, tum ſtatutis bique terrarum obligare poſſunt, *quia totus mund eſt eis* (Prælatis Regularibus) *pro territorio.*

3 Statutum obligare poteſt ſubditos abſentes, principaliter latum ſit in cauſa pertinente ad ipſum territorium ſtatuentis, V. C. Si ſtatutum, vt omne Clerici certo anno veniant ad Synodum, vel Cano nici ad Capitulum: *Qui* enim *alicubi non facit, qu facere deberet, videtur facere aduerſus ea, quæ non faci,* argum, reg. 163. ff Item ſic valet ſtatutum, prohibe

incoli

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN